

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

vve/psz Koko en Borre

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 15 oktober 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 28 juni 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op voorschool Koko en Borre. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken en de aankleding van de ruimte. De pedagogisch medewerkers passen deze met veel enthousiasme bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook hebben ze hoge verwachtingen en dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren over uitdagende onderwerpen zoals 'ruimtevaart'. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch

Kinderopvangorganisatie:
Peutercombi voorschool Koko en Borre

LRK-nummer: 214690659

Totaal aantal doelgroeppeuters: In de maand juni is het aantal doelgroeppeuters 10.

medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op voorschool Koko en Borre en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van de voorschool kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Er ligt een kans voor de organisatie om het (pedagogisch) beleidsplan verder uit te werken zodat dit plan een steviger onderlegger kan bieden in de kwaliteitsbewaking en -verbetering.

Ook kan de organisatie op deze manier duidelijker maken aan ouders wat zij te bieden heeft.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op voorschool Koko en Borre.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en de locatiemanager. Wij hebben de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op voorschool Koko en Borre.

Conclusie

We zijn positief over de kwaliteit van de voorschoolse educatie op voorschool Koko en Borre. Alle standaarden zijn gewaardeerd als voldoende of goed.

Context

Peutercombi voorschool Koko en Borre is gehuisvest in de Oscar Carréschool in de Pijp in Amsterdam. De populatie van de voorschool is zeer divers. De meeste peuters leren Nederlands als tweede taal. De voorschool is vijf dagen per week geopend en verzorgt VVE aan zo'n 30 peuters, waarvan 10 doelgroeppeuters. De twee pedagogisch medewerkers werken al vele jaren full-time samen op Koko en Borre en zijn het gezicht van de voorschool.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 18 december 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er is geen sprake van vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op voorschool Koko en Borre.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>ℓ</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>ℓ</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>ℓ</i>
OP6 Samenwerking			<i>ℓ</i>

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als goed, omdat de pedagogisch medewerkers een uitdagend en zorgvuldig uitgewerkt aanbod realiseren, afgestemd op de populatie.

De pedagogisch medewerkers van de voorschool werken volgens de vve-methode Caleidoscoop. Zij stimuleren de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek door te werken met thema's waar de peuters belangstelling voor hebben. Zij zorgen dat de kinderen actief meedenken over het aanbod. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Zij ontwerpen de thema's zelf en ontwikkelen activiteiten op drie verschillende ontwikkelingsniveaus en activiteiten met een open karakter waaraan iedere peuter op eigen niveau kan deelnemen. Dit past goed bij de diverse doelgroep van Koko en Borre. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Er is samen met de peuters een mooie wandplaat gemaakt met alle planeten en doelwoorden, er is een leeshoek rondom ruimtevaart, de peuters kunnen spelen in een raket en zij bouwen en knutselen raketten waarmee ook gespeeld kan worden. Ook zijn er uitdagende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. De thema-activiteiten worden vastgelegd in foto's op het prikbord en in een mooi verslag dat naar ouders verstuurd wordt.

Er is een prachtige natuurspeelplaats bij de Oscar Carréschool waar de peuters gebruik van maken.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als goed, omdat de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van alle peuters nauwkeurig volgen en het educatief aanbod plannen in aansluiting op de verschillen in de ontwikkeling van de peuters.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument en met behulp van dagelijkse notities. De voorschool gebruikt deze observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers na een tel-activiteit observatiegegevens noteren en deze informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. In de themaplanning is de afstemming op verschillende ontwikkelingsniveaus terug te zien. Er is vantevoren bedacht welke peuters aan welke activiteiten deelnemen.

De pedagogisch medewerkers ontwerpen ook activiteiten waaraan alle peuters kunnen deelnemen. Zij verwachten dan wel verschillende resultaten van de peuters en begeleiden hen op hun eigen niveau. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders. Door hun jarenlange ervaring zijn zij sterk in het signaleren van stagnatie in de ontwikkeling van de peuters en betrekken zij ouders snel bij het zoeken naar mogelijke verklaringen en aanpak.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed omdat de pedagogisch medewerkers de peuters veiligheid en structuur bieden en tijdens de activiteiten veel kansen zien en benutten om de ontwikkeling van de peuters te stimuleren.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. De pedagogisch medewerkers zijn sensitief en responsief naar de behoeften van de peuters. In de kring stoot een meisje haar hoofd maar laat in eerste instantie niet merken zich pijn gedaan te hebben. Een van de leidsters ziet de pijn die verbeterd wordt en troost zonder veel woorden. Ook

voor de nieuwe peuters is er warme aandacht. De peuters voelen zich hierdoor gezien, veilig en op hun gemak.

De pedagogisch medewerkers structureren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Het spel in de huishoek wordt met uitgebreid taalgebruik begeleid, evenals de schilderactiviteit. De pedagogisch medewerkers lezen in kleine groepjes voor. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn en veel taal leren.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de peuters om na te denken en actief taal te gebruiken. Zo vragen zij de peuters in de kring waar zij gaan spelen en wat ze daar gaan doen. Daar geeft iedere peuter op zijn niveau meer of minder uitgebreid antwoord op. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Door de zeer verschillende thuistalen van de peuters is Nederlands steeds de gebruikte taal tussen de peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als goed omdat er intensief samengewerkt wordt met de school en met de ouders.

Voorschool Koko en Borre bevindt zich in de Oscar Carréschool en de pedagogisch medewerkers voelen zich onderdeel van dit team. De voorschool en de basisschool zorgen voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod en de pedagogisch-educatieve aanpak rondom het jonge kind. De school kenmerkt zich door een uitgebreid kunstzinnig aanbod in thema's en de voorschool sluit regelmatig aan bij deze thema's. De pedagogisch medewerkers verzorgen een warme overdracht van de peuters naar de basisschool door bij de overdracht informatie over de peuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Ook bieden de pedagogisch medewerkers de peuters vaak al de kans om een kijkje te nemen in de rest van de school.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. In het thema ruimtevaart maken alle peuters thuis een raket van een WC-rol die ze bij Koko en Borre kunnen plaatsen in het door hen gemaakte maanlandschap.

De pedagogisch medewerkers hebben goed contact met alle ouders. Door hun ervaring worden hun ideeën over opvoeden en hun tips gewaardeerd en serieus genomen door de ouders. In de dagelijkse overdracht wordt veel besproken. De pedagogisch medewerkers gaan daarnaast drie keer per voorschoolperiode met de ouders in gesprek over de ontwikkeling van hun kind. De ouders zijn heel tevreden over de relatie met de pedagogisch medewerkers en over de informatievoorziening.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als voldoende.

De voorschool heeft de ontwikkeling van de peuters goed in beeld (zie de standaard zicht op ontwikkeling). Er heerst een klimaat waarin betrokkenen gericht zijn op het zo optimaal mogelijk stimuleren van de ontwikkeling van de peuters. De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Zij streeft naar het bereiken van het niveau behorend bij aanvang groep 1. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen ambitieuze doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			✓
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als goed, omdat de werkwijze die de houder heeft ingericht om de kwaliteit van de locaties te bewaken en te ontwikkelen op de locatie van voorschool Borre en Koko goed functioneert en resulteert in een goede kwaliteit van het primaire proces.

De leidinggevende heeft scherp zicht op de kwaliteit van de locatie en op verbeterkansen en stuurt gericht op verbetering.

De leidinggevende is regelmatig op de groep zodat zij weet wat er speelt en heeft vaste overlegmomenten met de pedagogisch medewerkers. De houder heeft een databank opgezet waarin zij verschillende werkwijzen en hulpmiddelen beschikbaar stelt die de pedagogisch medewerkers op hun eigen locatie kunnen gebruiken. Ook op deze manier zorgt de houder voor kwaliteitsbewaking en draagt zij bij aan het efficiënt benutten van de (beperkte) tijd die de pedagogisch medewerkers hebben.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig de kwaliteit van het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering. Er ligt een kans voor Combiwel om het (pedagogisch) beleidsplan verder uit te werken (denk bijvoorbeeld aan het nader concretiseren van de doelen voor vve), zodat dit plan een steviger onderlegger kan bieden in de kwaliteitsbewaking en -verbetering. Ook kan de organisatie op deze manier duidelijker maken aan ouders wat zij te bieden heeft.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als goed, omdat alle medewerkers op voorschool Koko en Borre met grote betrokkenheid en vanuit gedeelde visie werken aan de ontwikkeling van de peuters.

Het goed zicht hebben op wat de peuters nodig hebben en daarop aansluiten vormt hierbij het uitgangspunt. De houder investeert dan ook nadrukkelijk in de ontwikkeling van haar personeel. De

pedagogisch medewerkers volgen diverse scholingen om hun professionaliteit te onderhouden en verder uit te bouwen. De VVE-coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers hierbij. De gezamenlijk gemaakte afspraken binnen Combiwel worden ook bij Koko en Borre nageleefd. Het is mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers dat op hun eigen wijze doen.

Via een regelmatige schouw/nulmeting stelt de houder vast welke scholing en coaching passend is om het pedagogisch en educatief handelen verder te versterken. Komend jaar wordt hierbij video-interactiebegeleiding ingezet.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als voldoende.

De leiding van de voorschool verantwoordt zich (via de houder) voldoende aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie.

Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Combiwel voor Kinderen is tevreden met de positieve resultaten uit het onderzoek. We herkennen de kwaliteit die er in beschreven staat.

Uw aanbeveling het pedagogisch beleidsplan nader uit te werken om via het beleidsplan de kwaliteit te bewaken en te verbeteren, en daarnaast hiermee de kwaliteit duidelijker aan de ouders zichtbaar te maken, nemen we graag ter harte. We zullen komend jaar het beleidsplan herzien en nemen dit advies er in mee.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

